

Savremeno društvo naprosto nameće potrebu da se škola i prosvjetni radnici mijenjaju u skladu s društvenim potrebama, da se osavremenjava u pogledu načina rada sa djecom ali i sa roditeljima na roditeljskim sastancima.

Roditelji su prvi učitelji svoje djece. U posljednje vrijeme smo sve svjesniji i te činjenice da škola može pomoći roditeljima da postanu "bolji" roditelji razvojem partnerskih odnosa sa njima za dobrobit djece kao središtem smisla svih naših aktivnosti. Međutim, ovaj rad postavlja pitanje da li roditelji mogu inicirati otvoreniju komunikaciju i interakciju na roditeljskim sastancima, odnosno, inicirati partnerstvo sa školom? Mnogi prosvjetni radnici će istaknuti da su roditelji nezainteresirani za dolazak u školu i za uspostavljanje boljih odnosa sa nastavnim osobljem.

*Roditelji
i
nedostatkom
vremena
za
pasivno
slušanje.*

pravdaju svoja nedolaženja prezaposlenosti

U cilju cjeloživotnog učenja sa svrhom poboljšanja i kompetencije u obiteljskom životu, ovaj rad će pokušati dati doprinos u nastojanju mijenjanja stavova roditelja prema školi i aktivnostima u školi, te načinu na koji roditelji mogu samoinicijativno ponuditi svoje potencijale, ostvarujući živ i aktivan odnos sa ostalim roditeljima i pomoći prosvjetnim radnicima kako bi svi zajedno u procesu odgoja i obrazovanja djece bili svrsishodniji, sretniji i zadovoljniji.

“Međunarodni razvojni program djece” (International Child Development Program – ICDP, 2001) je teorija koja nam nudi vodič za ranu intervenciju ali i prakticiranje u cilju ostvarenja pozitivnog partnerstva između nastavnika i roditelja. ICDP program stavlja poseban akcent na kvalitet transformacije interakcije koja postoji u međuljudskoj interakciji, i nudi vodič za poboljšanje ovakvog vida interakcije. Rye predstavlja osam tema vezanih za kvalitete interakcije i prilagođenih suradnji između nastavnog osoblja i roditelja (Rye, 2001.).

Ovih osam tema će biti modificirano za potrebe ovog rada, te će razvoj interakcije i komunikacije biti posmatran iz uloge roditelja koji žele inicirati te odnose sa nastavnicima.

- Pokažite da ste aktivno zainteresirani za suradnju sa razrednikom/com.
- Prilagodite suradnju okolnostima i potrebama sebe i svoje djece.

- Nastojte da roditeljski sastanci poprime izgled zajedničke komunikacije.
- Pokažite da prihvatate i cijenite načine rada kojima razrednika/ce pomaže vašoj djeci u školi.
- Dogovorite se sa razrednikom/com oko glavne teme roditeljskog sastanka.
- Pomozite razredniku/ci da osjeti da poštuje i uvažavate njegov/njen doprinos u školovanju vaše djece.
- Pomozite razredniku/ci da shvati kako on/ona može unaprijediti proces dječijeg učenja u školi stvarajući partnerske odnose sa vama.
- Pomozite razredniku/ci da se osjeća važno, te sposobno da pozitivnije doprinosi vašem nastojanju da školovanje svoje djece učinite boljim.

Radeći i istražujući razvoj partnerskih odnosa, nailazila sam na prepreke gdje pojedini roditelji jednostavno nisu bili zainteresirani dolaziti na roditeljske sastanke i ostajati na njima neko značajno vrijeme, smatrajući to gubljenjem vremena. Svoja izostajanja sa roditeljskih sastanaka su pravdali uglavnom nedostatkom vremena, no pravi razlog je bio jednosmjernan odnos ili pasivan položaj roditelja na sastancima, gdje je nastavnik/ca imao/la aktivnu ulogu savjetnika, dok je roditelj bio pasivan slušalac.

Roditelji su uglavnom dolazili u školu po informacije, a nikako na sastanke iz kojih bi išli zadovoljniji u smislu spoznaje nečega novog ili korisnog za odgoj svoga djeteta. Iskusni roditelji ili oni koji su osvijestili potrebu jačeg sudjelovanja u školskim aktivnostima svog djeteta, mogu inicirati i potaknuti kako nastavnike, tako i druge roditelje za izgradnju interakcije i bolje međusobne komunikacije na roditeljskim sastancima. Takav pristup može potaknuti sve roditelje da sudjeluju na roditeljskim sastancima u velikom broju sa željom da daju svoj doprinos za dobrobit djece. Jednako tako, pristup može potaknuti razrednika/cu na pojačan rad sa roditeljima jer će i sam/a ustanoviti pozitivne promijene na djeci veoma brzo. Ako pođemo od činjenice da svaki čovjek ima potrebu pripadanja, onda nam je apsolutno jasno da će se u pozitivnoj klimi osjećaj pripadnosti grupi, razredu ili školi svakako povećati. Takva atmosfera će se širiti i na djecu, te će i oni sigurno biti bolji prijatelji jedni između drugih. U klimi dobrodošlice i uzajamnog povjerenja i uvažavanja raste i entuzijazam kod roditelja, koji ga prenose na svoju djecu, te će se reflektovati na djecu boljim uspjehom u školi.

U sklopu reforme školstva čiji smo svjedoci, posmatranje problematike osoba sa posebnim potrebama u kontekstu ljudskih prava za svijetu je novina koja otvara nove perspektive i

moгуćnosti ne samo osobama s posebnim potrebama i njihovim roditeljima, nego i društvu u cjelini.

Naš Okvirni Zakonu za osnovnu i srednju školu (2003) je dao veliki doprinos u pogledu napuštanja segregacijskih i afirmaciji inkluzivnih mehanizama rehabilitacije i socijalne inkluzije i djeci s posebnim potrebama. Ako prihvatimo kao roditelji činjenicu da se u razredu nalazi i dijete sa posebnim potrebama te da će na roditeljski sastanak doći i roditelji tog djeteta, tada je posebno važno prihvatiti ih kao ravnopravne članove i pomoći im da se osjećaju dijelom zajednice. Roditelji mogu raditi na doživljavanju nastavnika/ce kao partnera i prijatelja ne samo djece već i samih roditelja. Jačanje odnosa na relaciji roditelj-nastavnik/ca treba biti zasnovan na međusobnom poštovanju, samopoštovanju, zaštiti, poticanju, dogovaranju, zajedništvu i u radosti, ali i u tuzi. Nastavnik/ca će biti potaknut/ta da radi bolje zahvaljujući entuzijazmu roditelja. Roditelji će svoj osjećaj prema razredniku/ci i pripadanje roditeljskoj grupi, razredu i školi prenijeti na svoju djecu kod kuće. Takva atmosfera može samo pomoći djeci da zavole više školu i školske obaveze, pa samim tim da postanu uspješniji u savladavanju socijalnih vještina i školskog gradiva. Roditeljima, ali i nastavnicima su potrebne sposobnosti koje nismo učili, a i danas se ne izučavaju u školskom programu rada: empatija, prihvatanje, upravljenje stresom, komunikacija te rješavanje problema.

Zajedno s nastavnikom/com možemo djelovati ako imamo razvijeno povjerenje između sebe. Ako razvijemo uzajamno povjerenje, tada neće dolaziti do neugodnih situacija između roditelja i nastavnika koje se javljaju usljed loših odnosa i nevjerice da nastavnik/ca nešto radi iz najbolje namjere ili ne.

Važno je razdvojiti roditeljske sastanke od individualnih razgovora. Roditeljski sastanci su sastanci na kojima se ne ističu pojedina djeca, ne govori se o djeci ponaosob, niti se čitaju ocjene. To ćemo, između ostalog, raditi na individualnim razgovorima. Roditeljski sastanci služe za jačanje vještina roditeljstva, na zajedničkom promišljanju kako dječiju situaciju u školi učiniti što boljom kako bi sva djeca rado dolazila u školu.

Kako roditelji mogu motivirati razrednika/cu za razgovor

Svakog roditelja zanima kako njegovo dijete napreduje u školi, u odnosu sa vršnjacima, u postizanju akademskog nivoa ili u odnosu prema nastavnicima. Te i slične teme roditelji mogu sami «nametnuti» kao teme o kojima će zajedno sa razrednikom/com diskutovati svi na roditeljskom sastanku. Zbog ugodne atmosfere u interakciji će svaki roditelj, ali i razrednik/ca rado dolaziti na sastanke.

Svaki djetetov uspjeh, svaka njegova darovitost treba biti uočena i saopštena, a to možemo postići samo u pozitivnoj komunikaciji sa nastavnikom/com. Okrivljavanje, prigovaranje ili nedolaženje u školu nikome ne pomaže, a na kraju, dijete najviše gubi. I nastavnike treba motivirati za rad. Nastavnik također kao i svi ljudi će se lijepo osjećati ako pohvale roditelji rad nastavnika/ce, ako roditelji budu raspoloženi i ako jasno kažu šta ih zanima, brine ili s čim se ne slažu. Tada je to dobar početak za razgovor i o drugim stvarima koje smo u školi uočili

Kako se pripremiti za individualni razgovor sa nastavnikom/com

Sa izraženim potrebama savremenog društva, uočena je sve veća potreba za učenjem vještina roditeljstva. Biti odgovoran roditelj u situaciji kada se pred roditelja stavlja prije svega potreba za imati posao i materijalnu sigurnost za goli život, potrebna nam je pomoć kako bi ostvarili svoju ulogu roditelja na najbolji mogući način

Kako bismo pokazali nastavniku/ci da želimo biti odgovorni u svojoj ulozi roditelja, trebamo se pripremiti za svaki individualni razgovor. Svaki roditelj najbolje poznaje svoje dijete, s toga trebamo na razgovor u školu ići sa jasnim temama koje nas kao roditelje zanimaju i o njima pričati sa nastavnikom/com.

Dobro bi bilo pripremiti natuknice kako bismo vodili razgovor ciljano. Roditelji, istaknite ono u čemu je dijete napredovalo, ali i objasnite nastavniku/ci vaš način pomoći kod kuće. Roditelji dobro poznaju svoju djecu kod kuće, ali ne znaju kakva su u školi. Dakle, prosvjetnim radnicima je od velikog značaja čuti roditelja kako bi učili više o djetetu od roditelja ali jednako tako je važno da roditelj čuje i nastavnika/cu jer ih oni bolje poznaju u školi.

Važno je imati na umu da razgovor ne smije poprimiti oblik «pametovanja» ili monologa već razgovor između kompetentnih ljudi koji se dogovaraju o dobrobiti djeteta.

Na kraju razgovora bi bilo dobro sažeti razgovor i ponoviti dogovoreno.

Ako od početka negujemo iskren odnos i uzajamno poštovanje, lako ćemo pričati sa razrednikom/com bez obzira na teme koje vas zanimaju.

Zaključak

Roditelji su pozvani i kompetentni da sudjeluju u odgoju i obrazovanju svoje djece zajedno sa nastavnicima, jer svi imaju zajednički interes-dobrobit djece. Razvoj partnerstva mogu inicirati roditelji jer dobrim odnosom sa ostalim roditeljima i razrednikom/com mogu razmijeniti iskustva i sigurno naučiti nešto novo i korisno za dalji odgoj svoje djece. Naime, pozitivna komunikacija je vještina koja se uči cijeli život, a koju možemo učiti samo u kontaktima sa drugim osobama. Važno je njegovati dobre odnose sa svojim djetetom i ukućanima, jer u dobroj klimi kako u školi, tako i kod kuće, dijete postaje zainteresiranije i uspješnije.

Za uspjeh djece u školi su jednako odgovorni kako nastavnici u školi, tako i roditelji kući. Kada je dijete sretno i uspješno, roditelji su također zadovoljniji ohrabreni jer osjećaju da su doprinijeli tom dobru.

Dakle, za razliku od uzajamnog nepovjerenja i okrivljavanja, zahvaljujući pozitivnoj komunikaciji koja se razvija i uči u partnerskim odnosima između kuće i škole, imamo dogovor, podršku i zadovoljne roditelje, nastavnike i sretnu djecu.

Mr. Vesna Varunek

Preuzeto sa <http://portal.skola.ba>